

RESUM DE LA HISTÒRIA DEL TENNIS DE TAULA CATALÀ per Josep M. Yxart

I. LA PREHISTÒRIA DEL TENNIS DE TAULA

Orígens: 1930 -1940

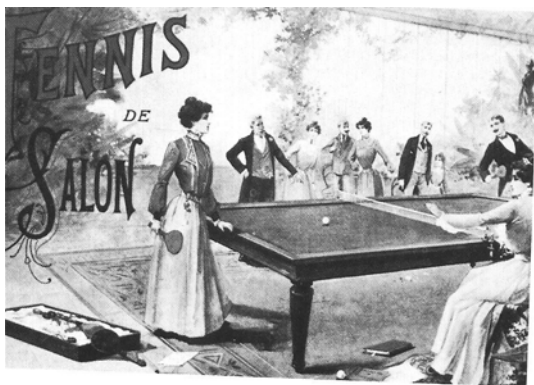
Es comença a jugar l'any 1930: Tennis Barcelona, Polo Jockey Club, Federació Catalana d'estudiants Catòlics, CTT Calella... Destaquen els jugadors Llobet, Serra, Hausmann, que decideixen fundar el Club de 7 a 9 (1931). Aquest mateix any té lloc el primer campionat oficial de Catalunya.

A l'any 1933 es crea un comitè organitzador que ha de preparar el I Campionat Oficial de Catalunya, que comptarà amb 100 jugadors inscrits. El 17 de febrer de 1935 es funda la Federació Catalana de Ping Pong que va tenir com a primer president en Ramon Farran (1935-1939).

Destaquen els clubs Peña Drive, El Nus, Exalumnes dels Maristes, Club de 7 a 9... i els jugadors Llobet, Serra, Nomen i Fransitorra, entre d'altres.

Podem denominar aquesta època com a prehistòria del tennis de taula català, quan encara es jugava amb pales de fusta i de suro, i les pilotes eren d'un material força pesat - cal recordar que les primeres pilotes també eren de suro.

La guerra civil i la segona guerra mundial (1936 a 1945) frenen l'evolució del tennis de taula català i es perden alguns dels jugadors més rellevants.

II- Il·lustració anglesa dels inicis anys del ping pong

II. PRIMERES DÈCADES

1940 - 1950: Lolita Moliné i Albert Dueso

Juntament amb alguns jugadors del període anterior (Llobet, Nomen, Serra), apareixen Aznar, Pahuls, Carim, Capdevila, Brugada..., destaquen per damunt de tots, Lolita Moliné i l'Alberto Dueso, gran campió, que no va arribar a ser mai jugador internacional. Tot i alguns contactes amb jugadors europeus, l'aïllament polític, social i esportiu d'Espanya perjudica un cop més el nostre esport. Els clubs

més representatius del període són: Tivoli PPC, Club de 7 a 9, Oasis, Àriel, AA de Gràcia i la UD de Sants... Fins a l'any 1942 no es funda la FETM. Són uns anys de domini absolut català, i més concretament de Barcelona, sobre el tennis de taula estatal.

Els presidents d'aquest període són l'Enric Mestanza (1939-1942), en Manuel Brasó (1943-1944), l'Antoni Solano (1944-1946) i en Ramon Utgés (1946-1952).

Ara les pales portaven goma granulada i les pilotes ja eren de cel·luloide.

Torneig nocturn d'estiu. Club Tivoli. Bonet - Dueso. Primera retransmissió per ràdio

1950 - 1960: Nacha Hospital i Martí Olivar

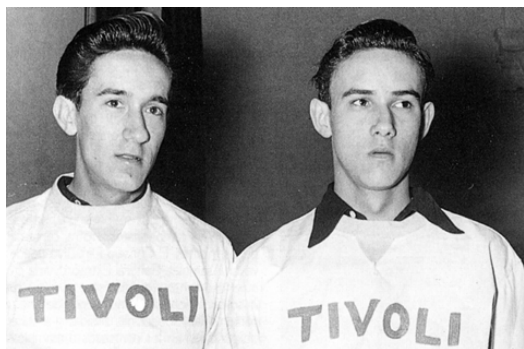
El contacte amb el tennis de taula estranger és molt esporàdic, això fa que es deixin perdre jugadors que possiblement haurien tingut una bona projecció internacional, com Dueso, Moliné i la nova campiona emergent, Nacha Hospital. Entre els homes, Martí Olivar, que malgrat la seva mancança física, va saber desenvolupar un tennis de taula d'alt nivell. Cal esmentar també el madrileny Castillo, que va viure molts anys a Catalunya. En dones també s'han de citar Guri, Bas i Solsona. Entre els palistes masculins, sobresurt un jove Jordi Palés. També destaquen Aguerri, Huecas, Albiol, Ibáñez, Gadea... Els clubs més importants ara són el Tivoli, Oasis, Club de 7 a 9, CT Barcino, Mayda, Ariel... Els palistes catalans continuen exercint un domini aclaparador del tennis de taula estatal. Espanya participa per primer cop al Campionat del Món a Londres.

Els presidents d'aquesta dècada són: Joan Brugada (1952-1953), l'Antoni Rossell (1953-1956) i en Josep M. Puente (1956), interinament.

Les pales d'aquests anys estan revestides de goma i espuma, material que comença a substituir la goma granulada.

III. INICI D'UNA NISSAGA DE CAMPIONS

1960 - 1970: Jordi Palés

Els germans Josep M. i Jordi Palés: Palés I i II

En la categoria masculina ostenten la supremacia el club Tivoli PPC, el club de 7 a 9, el C.T. Barcino, als quals s'hi afegeix el club Mayda. En equips femenins sobresurten el C.T. Barcino, el club de 7 a 9 i el Grup Barna.

Entre els palistes masculins destaquen en Martí Olivar i, especialment, en Jordi Palés, figura mítica del nostre esport a Catalunya i Espanya i emblema d'una nissaga excepcional destacarà en els quadres d'honor del tennis de taula estatal fins a finals del segle XX. Els èxits esportius d'en Jordi Palés s'estenen durant els anys 60 i 70.

Altres jugadors destacats són Josep M. Palés, Perales, Gómez, Huecas I i Huecas II, Ibáñez, Marquès, Sahis, Ramon, Feliu I, Bros, Hernández, Lhorman, Elorza, Sureda, Malet... Entre les dones, les més reconegudes són: Navarro, Guiamet, Nuño, Riumbau i les germanes Foz.

Fets destacables són la creixent participació internacional - l'èxit assolit per la Nacha Hospital en el torneig de la FICEP a Linz (Àustria), en guanyar la medalla d'or en la prova individual. És aquí on els jugadors de l'equip espanyol descobreixen el "duping" - d'aquesta forma van anomenar durant un temps el cop de "top spin". Cal recordar que l'any 1961, la Delegación Nacional de Deportes va decretar la dissolució de les federacions esportives catalanes i va crear les federacions provincials, és per això que es produeix una duplictat de títols: provincials i de Catalunya. L'any 1983 es tornaran a instaurar les federacions catalanes. Mentre tant, els clubs més rellevants de Girona són: l'Ademar, en equips masculins, i l'Alba Bescanonina, en dones. Com a jugadors més distingits hi ha: Gauchia, Rubio, Gómez, Del Barrio i Soto; i, com a jugadores: Godoy, Álvarez i, especialment, Casanova. A Tarragona troben, com a equip d'homes, el Club Tarragoní i el CN Reus Ploms, en noies. Els palistes que més destaquen són: Telmo Bofarull i les dones, Guasch i Andreu. Pel que fa a la provincial de

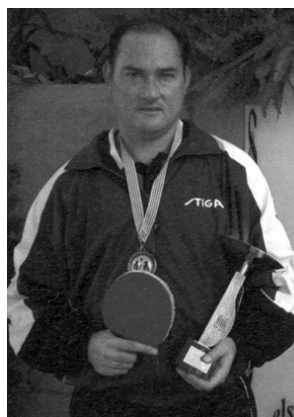
Lleida, la competició en aquest anys és escassa i tan sols sobresurt l'A. Esplai.

A la ciutat de Barcelona es continua jugant en clubs de ball, mentre que a la resta de poblacions es creen clubs en entitats culturals, parroquials i esportives.

Els presidents d'aquesta dècada són Narcís López Batllori (1957-1961). Els presidents de les federacions provincials d'aquesta dècada són: a Barcelona: Narcís López Batllori, Miquel Ribalta i Joan M. Tarruella; a Girona: Julià Roc; a Tarragona, Josep Argany; Lleida s'incorpora més tard.

Pel que fa al material, les pales de goma i espuma ja s'han imposat totalment. Les raquetes sueques "Stiga" són les que gaudeixen de més prestigi per la seva fusta i la qualitat de les gomes. No existeixen botigues especialitzades i cal aprofitar les sortides a l'estranger i les compres per correu postal.

1970 - 1980: PILAR LUPON, MONTSE SANAHUJA I JOSEP M. PALÉS

Josep M. Palés: Palés III

El club de 7a 9, el club 21, el Mayda i la Penya Solera ocupen els primers llocs del tennis de taula masculí. Altres entitats dignes de menció són l'Epic de Terrassa, el Lindcolor Olesa i el Grup Amateur i el club Ariel, que guanya per primer cop el títol d'equips masculins amb uns palistes veterans: Castillo i Burgos - jugadors madrilenys establerts a Catalunya. el primer dels quals va assolir força èxits a Espanya-, i Madurell. En equips femenins els títols són per a tres clubs: 7 a 9, C.T. Barcino i club 21.

Sorgeix un jove jugador de només 13 anys, nebot i fill de campions, en Josep M. Palés, que destaca entre els millors palistes cadets d'Europa, assolint durant dos anys consecutius el subcampionat d'Europa en aquesta categoria a Vichy (1977) i Barcelona (1978). També guanya els tres títols nacionals en litigi: infantil, juvenil i absolut. Cal dir, com a anècdota, que només en una ocasió va fer equip amb el seu pare Jordi, a la temporada 1976-1977 en una confrontació amb el club 21.

En la categoria de dones, dues són les jugadores que sobresurten sobre la resta de palistes de tot l'estat espanyol: Pilar Lupon, membre d'una altra il·lustre saga del tennis de taula català, i la Montserrat Sanahuja.

Altres esportistes dignes d'esment són: Palés II – es retira l'any 1976-, Feliu II, Sureda, Saña, Capilla, Salomó, Calvo, Navarro, Mayoral, E. Torres, Ferran, Moles, López, Caymel, Pepe Lupon... En la categoria femenina: Mercè Foz, Lluïsa Infante, Serra, Gargallo, Montse Lupon, Fàbrega, Mañé, Pons, Domenech...

Esdeveniments destacables d'aquests anys són, a més dels èxits internacionals d'en Josep M Palés, l'arribada del tècnic txec Ladislav Stipek, la visita que l'equip nacional xinès fa a diverses ciutats catalanes: Valls, Girona, Barcelona, Badalona. Va significar una gran promoció del nostre esport, tant per la presència de públic com pel gran ressò mediàtic. També van assolir-se èxits en els Jocs del Mediterrani (1976) i de la FISEC. Durant aquets anys el tennis de taula català augmenta el nombre de llicències i de clubs, hi ha una gran profusió de torneigs i s'amplien els contactes internacionals. L'eclosió final ve marcada per la celebració dels XXI campionats d'Europa Juvenils celebrats a Barcelona amb gran èxit d'organització i de participació (1978).

A la resta de Catalunya el nivell de joc dels palistes millora notablement i s'incrementa en número de clubs i participants. A Girona: en categoria masculina, a més de l'Ademar, altres entitats dignes d'esment són: CER l'Escala, CT Girona, STM San Narcisoi Alba Bescanonina, aquesta també ostenta la supremacia en dones. En les proves individuals els més representatius són: Del Barrio, Jové, Sabrià, Sués i Pujadas. En dones: Casanova. A Tarragona, la competició d'equips masculins és molt disputada i els guanyadors d'aquest període són: C. Tarragoní, C. Lorito, Reus Deportiu, Intercolegial i Velles Glòries. En dones, hi ha dos equips que excel·leixen per damunt dels altres: OAR Alforja i Intercolegial. Individualment destaquen al costat de Telmo Bofarull: Olivé, Castro, Muñoz, Sanchez, Gálvez i Roig. El nivell de joc femení augmenta amb Fort, París, Mariné, Casanova, Moya i López. També Lleida experimenta una progressió d'equips en categoria masculina, on destaquen l'AD Antorcha, CD Huracanes i Impuls TT. D'equips de dones cal esmentar l'A. Esplai, Foment Poble i CR Arbeca. Individualment, Biosca i Xavier Fontanet són els millors jugadors. Entre les dones, Sampietro i Reñé són les més destacades.

Són presidents de la Federació Barcelonessa en Joan M. Tarruella, en Martí Olivar, en Jordi Prat i l'Ignasi Sala.

El material que revesteix les pales experimenta una gran revolució: gomes més ràpides i aparició de la goma anti-top, que provoca gran desconcert entre els jugadors atacants. Les

gomes japoneses "Butterfly" s'imposen a les sueques "Stiga".

1980 - 1990: ANNA MARIA GODES I PALÉS III. RESTABLIMENT DE LA FCTT.

L'època daurada que han viscut els clubs de Barcelona comença a minvar. Mantenen la supremacia el club de 7 a 9 i el C.T. Barcino, però altres clubs que tenien com a important activitat econòmica el ball dels caps de setmana, amb l'aparició de les sales de festa i les discoteques, perden el seu potencial protector d'altres seccions d'esports minoritaris. A poc a poc, aquesta situació porta a la pèrdua de clubs en altres èpoques emblemàtics del nostre esport i a l'aparició d'altres clubs amb estructures, possiblement més esportives, però amb un llarg procés de consolidació. El tennis de taula s'estén per totes les comarques de Catalunya: Epic de Terrassa, SCR El Ciervo i Falcons de Sabadell, club TT Bagà, CN Mataró, Gimnàstic de Tarragona, CTT Calella...

En la categoria masculina encara el jugador més destacat és en Josep M. Palés, acompanyat per en Salvador Moles, guanyador de quatre Campionats de Catalunya; Ismael Caymel, dos cops campió d'Espanya i un dels primers jugadors estatals que participa en la lliga francesa; i els joves Badia, Llaeria, Maillo, Oliveras...

Entre les noies, excel·leix la figura d'Anna M. Godes, filla de la Nacha Hospital, guanyadora de 6 títols individuals de Catalunya i 7 d'Espanya. Altres jugadores dignes d'esment són: Montserrat Sanahuja, Mònica i Montse Weisz, Núria Sapés, Iris Stahnke i Eulàlia Soler. Amb el restabliment de la Federació Catalana, els jugadors i jugadores de les comarques de Barcelona copen la major part dels títols d'equips, individuals i de dobles. Però, hi ha palistes gironins, tarragonins i lleidatans que assoleixen un gran nivell de joc: a Girona, en especial les noies Glòria Gauchia, E. Granados, Sònia Badosa, Anna Badosa i Marta Alech. A Tarragona: Roig i Anna Fort; i a Lleida, Ona Orra. Com a club més destacat a terres gironines hi el CER l'Escala.

Un dels esdeveniments més importants d'aquesta dècada a nivell esportiu és la decisió de Pilar Lupon de retirar-se (1984). Però, sobre tot, el restabliment de les Federacions Catalanes, el 29 de desembre de 1982 i la celebració de les Noces d'Or de la FCTT amb l'organització de l'Europa TOP-12, l'any 1985. Durant aquests anys s'inicia el Torneig Internacional "Ciutat de Barcelona" i es produeix un creixement considerable de les competicions: Campionats de Catalunya, Lliga Catalana, Campionats Comarcals, Tops... S'incrementen les publicacions de tennis de taula: "Manual de Tennis de Mesa", "La Federació Informa"... Amb el suport de la Direcció General de l'Esport s'estructuren plans

de promoció i tecnificació, estades esportives, cursos d'entrenadors, xerrades tècniques, el projecte del Centre d'Alt Rendiment a Sant Cugat, escoles de tecnificació arreu del territori i el pla especial per a les Olimpíades de Barcelona 92'.

Serán presidents de la FCTT en Joan M. Tarruella i en Jordi Prat, que tenen l'honor de restablir la FCTT, organitzar els esdeveniments del cinquantenari i potenciar la participació internacional de les seleccions catalanes.

Pel que fa al material se segueix experimentant amb les gomes, tant en rapidesa com en elasticitat i amb la qualitat i lleugeresa de les fustes. Arriben les primeres gomes xineses que juntament amb les japoneses s'imposen en el mercat.

IV. EL TENNIS DE TAULA ESPORT OLÍMPIC. BARCELONA 92'

Pictograma dels Jocs de Barcelona 92'

Aquesta dècada està presidida per un gran esdeveniment esportiu: la celebració dels Jocs Olímpics Barcelona 92'en una Catalunya il·lusionada per aquest repte. Josep M. Palés, Anna Godes i Glòria Gauchia tenen l'honor de participar en la competició, on el tennis de taula ja s'ha consolidat com a esport oficial. Però, tot el món del tennis de taula català i d'arreu de l'esport té l'oportunitat de col·laborar com a voluntaris, experiència del tot inoblidable, que va servir per ensenyar al món la capacitat organitzativa de tot un poble.

L'Anna Godes s'imposa els primers anys de la dècada a la resta de jugadores: Badia, germanes Weisz, Barranco, Gauchia, Vilà, Illa Català, Prades, Arnau... Entre els palistes masculins en Josep M. Palés lidera un grup de palistes: Weiz, Caymel, Pi, Dani Torres que veuen com els andalusos, Casares, Machado i Sánchez, i el madrileny Carneros assoleixen la supremacia del tennis de taula estatal, reforçats els seus equips per potents per jugadors estrangers. A Cartagena, una palista aconsegueix el nivell de joc de les jugadores catalanes, es tracta de S. Pérez. Els clubs més representatius de Catalunya són: Epic Casino Comerç, CTT Bagà, CTT Ripollet, CTT Calella, Vic TT, CER L'Escala. Els clubs de Barcelona ciutat experimenten una gran davallada i, en

canvi, el tennis de taula viu una gran implantació a totes les comarques catalanes.

Els presidents de la FCTT durant aquesta dècada són Jordi Prat (1985-1992 i 1998-) i Jordi Serra (1992-1998) que posteriorment s'incorpora a la ITTF com a director executiu. Pel que fa al material cada cop és més sofisticat i els jugadors canvien les gomes de les seves raquetes tot sovint perquè ofereixin la màxima efectivitat. Es comença a debatre sobre l'ús de les coles d'impacte en espais tancats. Per altra banda, la ITTF aprova noves normes de reglamentació que pretenen fer més atractiu, especialment per a les retransmissions televisives, el tennis de taula. Els partits deixen de disputar-se a 21; ara, són a 11. La mida de la pilota també augmenta.

V. PRIMERA DÈCADA DEL SEGLE XXI: COPA DEL MÓN BARCELONA 2007

Del 2000 al 2009: internacionalització del tennis de taula estatal. Es consoliden Gàlia Dvorak, Sara Ramírez, Dani Torres, Oriol Monzó i Marc Duran. El Fotoprix Vic juga la final de la lliga ETTU Cup en categoria femenina i el Borges Grup Vall és eliminat en semifinals de la Lliga europea .

Alguns clubs cada cop es professionalitzen més, els jugadors canvien de club i de regió, i fins i tot de país, en funció de les ofertes que reben. S'incorporen a les màximes competicions jugadors xinesos, romanesos, russos, anglesos, suecs, holandesos... La competició guanya en qualitat, tot i que les diferències entre clubs es fan més evidents a causa dels recursos econòmics i subvencions que disposen. Les superdivisions en són un exemple ben clar. Per equips d'homes, els clubs catalans ho tenen molt difícil contra equips d'altres comunitats que s'han reforçat amb jugadors de nivell molt alt. Destaquen ,Piella, Palés, Torres, Arnau, Monzó;Gallego, García... En noies, S. Ramírez, G. Dvorak M. Jurado i J. Hernández, Badosa, Granados, Alech, Riera, entre altres. Una nova fornada de jugadors puja amb força, consolidant-se en l'elit de les generacions joves d'Europa: Gàlia Dvorak, Sara Ramírez i Marc Duran que van obtenint pòdiums internacionals a nivell d'equips i individual. En els campionats d'Europa infantil de Terni a Itàlia, l'any 2001, aconsegueixen una medalla d'or - equips noies - , dos d'argent - individual i dobles noies - i dos de bronze - equips i dobles nois. A Moscou, l'any 2002, l'equip estatal amb Sara Ramírez, Gàlia Dvorak i J. Pérez assoleix la medalla d'or en vèncer la potent Rússia. Dvorak també obté l'or en dobles mixtes i argent en la prova individual. L'any 2003, Dvorak aconsegueix l'or en dobles i Marc Duran, el bronze, en dobles masculins, a Novi sad. A Budapest, l'any 2004, els jugadors catalans aconsegueixen 2 ors i 3 plates, Dvorak queda campiona i Marc Duran, subcampió; l'equip juvenil femení, format per les catalanes Dvorak, Ramírez i Badosa també

assoleix la medalla d'or. Les altres de plata s'obtenen en les proves de dobles masculins i mixtos. Aquesta temporada els jugadors i jugadores catalans fan un gran paper en els campionats mundials del Japó i en les diferents competicions internacionals en les que participen. Sorgeixen nous joves valors: Nadina Riera, Ferran Brugada, Ramon Mampel, Anna Badosa i Marta Alech i Joan Moregó. Les catalanes Gàlia Dvorak, Sara Ramírez i Anna Badosa queden campiones d'Europa per segon any consecutiu a la ciutat de Praga. També les dues primeres obtenen un meritori tercer lloc en la prova individual. Al mateix any 2005, Dvorak i Ramírez obtenen la medalla de plata en els Campionats del Món Juvenils jugats a Àustria; i la medalla de bronze per equips.

Els clubs catalans participen amb èxit en les competicions europees: Olesa, L'Escala, Mataró, Vic, Calella, Cassà... El Fotoprix Vic amb Wang Tingting, Carla Nouwen i Sara Ramírez jugarà la final de l'ETTU Cup contra el potent equip 3B Berlín, guanyador en dues ocasions d'aquesta competició i finalista en la darrera edició. Les jugadores de Vic, recents guanyadores de la Copa de la Reina i líders de la lliga estatal, van superar l'equip rus de Vladivostok a les semifinals de la competició. També el Borges Grup Vall (Hu Bin, Andrew Baggaley i José Luís Andrade) assoleixen les semifinals de la lliga europea i no disputen la final per ben poc.

Per altra banda la ITTF adjudica a la FCTT l'organització de la Copa del Món 2007', amb la participació dels 16 millors jugadors del rànquing mundial, que van oferir un gran espectacle per al públic present al pavelló de la Vall d'Hebron i per a tots els seguidors que varen seguir la competició per TV. Un cop més, el voluntariat va tenir un comportament sensacional. Els jugadors xinesos van exhibir la seva superioritat: Wang Hao, en va ser el guanyador davant del coreà : Ryu Seung Min; altres palistes van ser Wang Liqin, Ma Lin, Timo

oll, Werner Schlager, Vladimir Samsonov... i l'invitat, Marc Duran.

Wang Hao guanyador de la Copa del Món de Barcelona 2007 en derrotar Ryu Seung Min

Durant aquest període el president és en Jordi Prat.

Pel que fa als materials es van regulant per noves normatives de la ITTF, tant pel que fa a les gomes com a l'ús de les coles autoritzades i que s'han de manipular en espais externs.

Sara Ramírez
Cedida per cortesia ITTF

Marc Duran
Cedida per cortesia ITTF

Gàlia Dvorak
Cedida per cortesia ITTF